

עין משפט נר מצוה

גד א מיי פ"ה מהלכות פרה אלוהה הלכה ה:
גה ב מיי פ"ז מהלכות משיכה הלכה ג:
גו ג מיי שם הלכה ד:
גז ד מיי פרק יט מהלכות פסח"מ הלכה ג ולחומרא:
גה ה מיי שם פיר"ד הלכה ח:
גזו ו מיי פ"ב מהלכות מעילה הלכה ד:
ז מיי מיי פרק יט מהלכות אוכלין הלכה ו:
ח מיי פרק יט מהלכות פסח"מ הלכה ג:
ט מיי פ"ב מהלכות מעילה הלכה ד:
ס יב מיי פרק יט מהלכות פסח"מ הלכה ג:

תורה אור **השלם**

- ↑ וּלְשַׁלְמֹהּ בְּנֵי תָן לִבָּב שְׁלֹם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתָי עֲדוּתָיו וְזֻזָּיו וְלַעֲשׂוֹת הַכֵּל וְלִבְנוֹת הַבְּרִית אֶשֶׁר יִהְיֶינָה:

ד"ה אב, כט, יט

הגהות הב"ח

(א) במשנה צמטות הראשונים יצאו חוץ לחומה: (ב) (ג) (ג) אמר רבי ירמיה נב חלל כי קמביעא ליה חלינה דמיה: (ד) ר"ש ד"ה צנצר דבר וכו' לא תכלית מונח או בשר קדשי קדשים שוין אביילת אדם הפ"ד ותל"כ מ"ה חלל הני לשברים קיימא לא דלא אשקחן להו לפסול בלינה חלל אלו: (ו) ד"ה ושין וכו' הפנימיות שוין חשב וכו' על הקטנת אימורין. י"ב דהוא חילת מונח: (ז) ד"ה לנה וכו' דקס"ד:

גליון הש"ם

גמ' לא פסול טומאה ופסול יציאה. אט דנקיט פסול יציאה דלמ"ד פסול חומה צניצור ל"ש טומאה. וק"ל דלדך נפיש מה דלמ"ד הני נפשל אחר זריקה שריפו בעורה מה פסול משכחת לה אס חין זו פסול לנה ולג נשאר קח פסול ויאל ומוילא וכו' נפשל ציליאלו דשריפתו צניצור: שם יציאה חוץ שתועיל בפ"ה עין צניצולמי פרק ו דיומא הלכה ו:

ליקוטים

צריבין הכשר טומאה פסקום אהר. (פ' ר"ן דמה שסופו לטמא טומאה חמורה לא מוני אלא לענין זה והשבתין לא הני כאילו הוכשר במים ובאילו נגע בשוין אבל אין מרגיל לפשות שאין אוכל כאוכל. וכן מוכח בבבאים ס"ה טבול יום תדיר השוהה ספ"ה ופרים וכו' ופרין בשלמא ר"מ וכו' ומשני אין צריבין הכשר טומאה ממקום אחר. פי' נהי דהאי דסופו לטמא טומאה חמורה אין צריבין אוכל בעי ומושיה שרי המשתתל דלא חוי לאכילה שרוא חי לא מטמא. והשתא פליגי דר"מ סבר דמה שסופו לטמא טומאה חמורה מרגיל ליתשב אכילה, ורבנן סבירי דפרים ודוקא מטמא ולא שיער המשתתל מושם דאינו מרגיל ליתשב אוכל (מוס' ביק טו ע"ה): ויש כאן דעת אחרת לקצת המפרשים שהם סוברים דכל שסופו לטמא טומאה חמורה אע"פ שאינו אוכל, מטמא טומאת אוכלין כו'. וההיא דטבול יום יכו' פירושה כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא צריבין הכשר טומאה ממקום אחר כלומר לברוי חכמים לא דאבד רובי ובימימא לא שיכח הכא, שאלו אין סופן לטמא טומאה חמורה כיון שאין

קד:

לא מחשבה הוא דלא פסלה אבא ל"נה פסלה. תימה דצריש הויאלו לו (ויזמא דף מה). צעי רב פפא חישב צחפינת קטרת מנה ת"ש הוסיף רבי עקיבא הקומץ והקטרת כו' מדפסיל טבול יוס פסולה ^[ח] נמי מלינה ומדפסלה לינה פסלה נמי מחשבה ולא דחי

כדכח וי"ל דהתם דנאכילת מונח מה לי מחשבה מה לי לינה אצל הכא צנצר פרים הנשרפין ^[ט] ואל"ת היכי פסלה מחשבה צקטרת הא תנן לעיל בפרק צ"ש (דף מב:) דקטרת ולצונה אין בהן משום פיגול וי"ל דנהי דכרת ליכא מחשבה מיהא פסלה מידי דהוה אחטאות הפנימיות לרבי שמעון דלמר צפ"ק (לעיל ד.) מודה היה רבי שמעון לפסול מק"ו משלא לשמו וצקטרת נמי אחי ג"ש דמלא מלא ממנחה והתם הקשה צקוטרתס אמאי הו"ך דלקדק מטבול יוס הוה ליה לאמאי מומני' דמעילה (דף י.) דנהי דהלא הוכשרו ליפסל בטבול יוס וצמחוסר כיפורים וצלינה ומיך רבינו יצ"ל משום דההיא מיירי צקטרת דכל השנה דקתני קדש בכלי וההוא דמיקדש בכלי פסלה ציה לינה אצל התם צקטרת דיוס הכיפורים דעיקרה אינה בכלי אלא משום דלא אפשר כדלמר התם לעיל והא לו אמרי' דלא מיפסלה צלינה אצל ההיא דרבי עקיבא משמע דמיירי בכל קטרת ועוד י"ל דההיא דמעילה איכא לדחוי מדרבנן וכן ^[ח] מחייבין עליה משום פיגול וטמא הוה אמינא מכת מדרות כמו ^[ט] אכל אוכלין טמאין ושמה משקין טמאין ושמה רביעית יין וננסב למקדש ושהה כדי אכילת פרס חיוב דהיינו מדרבנן דפסול גויה ^[ה]הו דרבנן כדלמרינן בפרק בתרא דיומא (דף פ:) אצל ההיא דר' עקיבא פשיטא דלורייתא ^[ט] מדפסל טבול יוס ע"י צירוף דאי מדרבנן לא הוה מחמירין ^[ט] נמי האי פסול על ידי צירוף ואל"ת והיכי דייק מדפסיל טבול יוס פסלה נמי לינה והא משנימנה צמכתסת נפסלת בטבול יוס ולינה לא פסלה עד שתנחם צמחתה כדלמר פרק קמא דשבוטות (דף יב.) וי"ל דהא דנפסלת בטבול יוס ^ו היינו מדרבנן: **שיצא רובו במיעוט אבר**. פי' צקוטרתס דמיציעא ליה לענין טמא ^[טא] צקוטרתס דמיציעא ליה לענין טמא ^[טא] (פסחים פה:) אמרינן המוילא צנר פסח מחבורה לתצורה אינו חייב עד שנית הולאה כמיצ ציה כשנת ופרין מממני' כדכא דהיו סובלין אותו צמטות דקתי ראשונים מטמאין בגדים אחרונים אין מטמאין בגדים עד שיצאו ^[טב] יצאו אלו ואלו מטמאין בגדים ^{טב} רבי שמעון אומר ^[טג] אינן מטמאין עד שיוצת האור ברובן ניתך הבשר אין השורף מטמא בגדים: **גמ'** ^[טמא] מאי בירה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מקום יש בהר"ו הבית ובירה שמו ור"ל אמר כל הבית כולו קרוי בירה שנאמר (ואל) ^י הבהירה אשר הכינותי אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוא ^{יא} שלשה יבית הדרשני הן בית הדרשן גדול היה בעזרה ששם שורפין פסולי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ופרים הנשרפין ושעירים הנשרפין שאירע בהן פסול קודם זריקה יבית הדרשן אחר היה בהר הבית ששם שורפין פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול אחר זריקה וכמצותן חוץ לשלש מחנות תני לוי שלשה בית הדרשני הן בית הדרשן גדול היה בעזרה ששם שורפין פסולי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ופרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול בין קודם זריקה בין לאחר זריקה ובית הדרשן אחר היה בהר הבית ששם שורפין פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין שאירע בהן פסול ביציאתן וכמצותן חוץ לשלש מחנות בעי רבי ירמיה ^[א] לינה מהו שתועיל בפרים הנשרפים ובשעירים הנשרפים מי אמרינן כי מהניא לינה בבשר דבר אכילה אבל הני דלאו בני אכילה גיניהו לא או דלמא לא שנא אמר רבא הא מילתא איבעיא ליה לאביי ^א ופשטנא ליה מהא ה"ושוין ^א שאם חישב באכילת פרים ובשריפתן שלא עשה כלום מאי לאו מדמחשבה לא פסלה לינה נמי לא פסלה ודלמא ^א מחשבה הוא דלא פסלה אבל לינה פסלה תא שמע ^א ופרים הנשרפים ושעירים הנשרפין מועלין בהן משהוקדשו נשחמו הוכשרו ליפסל יבטבול יום ובמחוסר כיפורים ^אובלינה מאי לאו לינת בשר לא לינת אימורין והא מדרקתני סיפא ^אכולן מועלין בהן בבית הדרשן עד שיותך הבשר מדסיפא בשר רישא נמי בשר מידי איריא סיפא בשר רישא אימורין תא שמע דתני לוי שאירע בהן פסול ביציאתן מאי לאו ^א לינה ^א פסול טומאה ופסול יציאה ^א בעי ר"א ^א יציאה מהו שתועיל בפרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מאי קמביעיא ליה א"ר ירמיה בר אבא ^א אליבא דמ"ד ^א עדיין לא הגיע זמנו ליצאת מי אמרינן ה"מ בשר דאין סופו ליצאת חובה ^א אבל הני דסופן ליצאת חובה לא או דלמא ה"ג ^ב לא הגיע זמנו ליצאת ת"ש דתני לוי שאירע ^ב בו פסול ביציאתו מאי לאו פסול יציאה לא ^ב פסול טומאה ופסול לינה בעי רבי אלעזר פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים ^בשיצא ^ב רובו במיעוט אבר מהו ^ב הך מיעוטא דאבר בתר רובא שדינן ליה והא לא נפקא ליה או דלמא בתר רובא דבהמה שדינן ^ב פשיטא דלא שבקינן רובא דבהמה ואוליגן בתר רובא דאברים ^ב אלא ^ב שיצא חציו ברוב אבר ^ב האי מיעוטא דאבר

טבול יום פרק שנים עשר זבחים

היו סובלין אוסו ^[א]. הנשרפין כמזנות צמטות ^[א] לקמן יליף לה: **הראשונים**. בני אדם הנושאלין צמטות אותן שבראש האחד יוצאים ראשונים: **עד שיצאו**. האחרונים. בגמרא ^[אב] יליף לה: **ניסוך הבשר**. דגמרה ^[אג] שריפתן אין המסייע שוב בהן מטמא בגדים אצל מקמי הכי כל המסייעין צשעת שריפה מטמאין בגדים. וכולה יליף בגמרא ^[אד] דף ק: **גמ'** **ששם שורפים פסולי צנר קדשי קדשים**. שמחילת אכילתן בעזרה ופסולי אימורים אפילו של קדשים קלים דהואיל והקטרת הכשירין בעזרה אף שריפת פסוליהן בעזרה כדילפינן צפסחים בפרק כל שעה (דף קד.) מנזקש צאש תשרף: **קודם זריקה**. שלא הגיע זמנו ^[אז] ללאת לפיכך נשרפין בעזרה: **אחר זריקה**. שהגיע זמנו ^[אז] ללאת לפיכך נשרפין חוץ לעזרה: **וכמלואם**. וכשהן נשרפין כמזנותן שלא אירע בהן שום פסול: **נשרפין חוץ לג' מחנות**. כדילפינן בפירקין ^[אק]: **צין לאחר זריקה**. הואיל ועדיין לא יצאו: **ציצאסן**. לאחר שיצאו: **מסו שסועיל**. לפוסלן אס לנו: **צנצר דבר אכילה**. ^[אט]עולה או אימורין שהן לאכילת מונח ^[אז] ^א אצל הני דלשריפה קיימי דלא אשקכו לה אלא או באכילת מונח דכדמיצ (שמות כג) לא ילין חלב חגי וגו' או באכילת אדם דכדמיצ (שם יב) לא תומירו וגו': **ושוין שאס חישב צנר**. ושוין ר"ש וחכמים שנחלקו בפרק צ"ש (לעיל גה.) אס פיגול נוסב כמטאות הפנימיות ^א שאס חישב לאכול מבשר הפרים למחר או אס חישב צשחיטה על מנת לשורפן חוץ לג' מחנות למחר לא עשה כלום דמחשבת אכילה דצנר שדרכו לאכול צעינן והני לאו דדכן לאכול וגבי שריפה נמי אע"ג דכי אורחיה חשיב אכילת מונח או אכילת אדם צעינן לפגול ומי"ד פיגול נוהג צנצימיים כגון אס חישב על הקטרת אימורים להקריצו ^[אח] למחר: **לינה נמי לא פסלה**. צצצרו ^[אז]. **נמי פסלה: לינה אימורין**. דצמדי דהקטרה ודאי פסלה לינה: **עד שיוסף הבשר**. דכל זמן שלא נעשית מנזקן מועלין בהן: **מדסיפא**. לענין מעילה צנצר איירי: **רישא נמי**. לענין ^[א] לינה לענין צנר קאמר: **דמיא**. כגון שיצאו לפני זריקת דמים שדדיין לא הגיע זמנן ללאת ^[אח]: **יוציאה מסו שסועיל**. לפוסלן אס יצאו מן העזרה לפני זריקת דמים: **מאי קמביעיא ליה**. אמאי מיפסול הני סופן ללאת: **א"ר ירמיה צנר אצל**. כי קא מיציעא ליה אלינא דמאן דפסיל צנר קדשים קלים שיאל דמיא זריקת דמים משום שדדיין לא הגיע זמנו ללאת בפרק כל המדיר (לעיל פט:) הכא מאי מ"ד ^א הכא ומדחי ליה קאי הכא וימדחי ליה קאי הכא ^א חזרה לא ללאת אצל הני שקופן ללאת ^[אז] חזרה לא מיפסלי ציציאסן: **לא פסול טומאה ולינה**. דקאי ^א הכא ומדחי ליה קאי הכא ומדחי ליה: **שיאל רובו אלא**. ומיעוט אחד מן האצברים משלים לרובא של צהמה ליציאתה: **מסו**. מי הוי יציאה ^[אז] לנמא את המתעסקין צהולאת רובן או ^[א] לא הוי יציאה מי אמרינן שדי מיעוטא דצנר ^[אח]

בתר

מיעוטא דאבר: ^[אז] שדינן ליה (בתח"ה: ^[א]) צמח"י וד"ו דאבר: ^[אח] צמ"י נוסף מהו: ^[אז] אותן. את הנשרפין כל"ל (ש"מ: ^[ב]) צמח"י במזרות להוציאן לבית שריפתן והס"ד (ותיבות לקמן יליף לה ליתא שם, וי"ס צנע"ב, ובעי"נ צמ"י: ^[בא]) צ"ל דגמורה (ש"מ: ^[בב]) צ"ל זמנן (ש"מ: ^[בג]) צ"ל כגון בשר עולה (ש"מ: ^[בד]) מזהב או בשר קדשי קדשים שוין לאכילת אדם. אבל הני דלשריפה קיימי לא מהניא בהו לינה דלא אשכחן לה בו' כל"ל (ששכ"י: ^[בז] וצ"ק ומ"י דלא אשכחן לינה בו' ^[בז] בהן להקטירן (בתח"ה: ^[בזשכ"י]) ^[בז] בבשרן (בתח"ה: ^[בזשכ"י]) ^[בז] לענין לינה בבשר קאמר (ש"מ: ^[בזשכ"י]) לענין לינת בשר קאמר: ^[בח] צמ"י וכי"פ נוסף ופסול קודם זריקה דתני בה דשריפתה בעזרה בשאר פסולים מיירי ולא בפסול יוצא. והס"ד ונ"ע ג' קה"י שהניס צמ"י דמתח' קודם זריקה' צ"ל 'אחר זריקה' ומ"ש 'צאשר פסולין' ר"ל כפסול טמא. ומתוכן צוה לישב קושיית הגרע"א בנל"ש ע"ש. אך כלומר צמ"י איתא כלשון הש"ת ^[בז] חובה לצאת (ש"מ בתח"ה: ^[ב]) קאי הכא כו' וקאי הכא (בתח"ה: ^[בא]) רובן במיעוט אבר. מיעוט אחד וכו' כל"ל (ש"מ: ^[בבשכ"י]) ועי' מוס': ^[בג] לא לאו יציאה היא דאמרינן שדי בו' כל"ל (ש"מ: ^[בבשכ"י]) ^[בז] דאבר שיצא לחוץ בתר בו' כל"ל (צ"ק: ^[בז]) חסלה נמי לינה כל"ל (ב"ש: ^[בזשכ"י]) ^[בז] צ"ק מוסף קלן נהי דלינה פסלה בהו דלמא מחשבה בהו אפסלה בהו: ^[בז] צ"ל דהוי (ש"מ: ^[בזשכ"י]) ^[בז] וכן דהא דקתני סיפא דהייבין עליה בו' כל"ל (צ"ק: ^[בז]) צ"ל דמאורייתא (ב"ש: ^[בז]) ^[בז] מחמירין כולי האי לפסול על ידי צירוף כל"ל (ב"ש: ^[בז]) ^[בז] צ"ל לטמא (ב"ש: ^[בז]) ^[בז] צ"ל דלא (בבב"ה: ^[בז]

מסורת הש"ס

(א) פסחים פה: ת"כ אחר פרש' ה ה"ז, ירוש' יומא פ"ו ה"ז, (ב) יומא סו: מוספ' שם פ"ג ה"א, (ג) יומא ג. ירוש' פסחים פ"ו ה"ח, (ד) ^[לעיל לה] ע"י ירוש' יומא שם, (ה) מעילה ט. לעיל לה: (ו) ירוש' שם, (ז) לעיל פט: (ח) חולין ע.ה, (ט) [וכימות יב: ^[ז]] (י) [וכי הוה דשבוטות דמחשבת, וע' צמ"י ויומא מת. ד"ה מדפסיל צנצר ציבור, (ז) ע"י שבת צב. וברש"י ד"ה אבל מליאה.

מוסף רש"י

היו סובלין אותן במזרות. פרים הנשרפים כגון פר ושעיר ויח"כ ופר העלם דבר ופר כהן משיח, הנשרפין חוץ לג' מחנות (פסחים פה:) הבהרה אשר הכינותי. אשר יוממנו לה מקום גזון (לרונה לצנוטה צו, דוד קאמר ליה לאאי קרא צדכ"י הימים (יומא א.) פסולי קדשי קדשים. כגון מנחה ועולה וחשם שנעמא או נשפר קמן, מנחה שלא נקטר קומתה, ואימורי קדשים קלים שנעמא, ודווקא נטק הני שמחילין בתוך חומת העזרה, אצל שער פסולי קדשים קלים שאכילתן ככל העיר אף שריפתן אס נפסלו חוץ לעזרה קן, ויכי נמי מן נפלו עובדין (פסחים טח.) וסופן לפני הכירה והיוי חוץ לעזרה וסם היה ציח דסופן לכן (פסחים כד.) ושרין. ר"ש וחכמים שנחלקו צפ"ש, דרבנן אמרי פיגול טוב: בפרים הנשרפים ור"ש אומר כל שאינו על מונח מחילין כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול, ושון שאס חישב צלחת מעבדות הסם לאכול מן הפרים למחר או לשורפן צנית הדען הנילמחו למחר לא עשה כלום, ומחשבת אכילה לא מהניא כהו, דכר שאלן דרכו לאכול הוא, ומחשבת שריפה נמי לא, דלמחשבת אכילת מונח פסיד רחמנא. אצל שריפה לאו לשון אכילה הוא, ואע"ג דלמתיין בפרקין דלעיל חישב שמלכילו אס למחר פיגול, הני מילי דחשיב כלשון אכילה דקלוקי הסם (לעיל דה.) פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים. אין קדשי קדשים ואין כהן הסם להכניס והואיל דמן קובעין לפיגול אס חישב עליהן צשעת חשיתם וכוין דלאו כהו הסם להכניס מועלין כהן צנית דהשן, כמקום שריפתן. (ותעלה ט.) הוצרכו ליפסל. מתקין לקבוע פסולין הללו, בטבול יום ובמחוסר כפורים. אס נענו כהן (לעיל לה:) עד שיותך הבשר. עד שחשכל צנצר שנעשה אפי' דהיינו מלכות (ותעלה שם) יציאה. חוץ לעזרה מהו שמועיל כדך שפסול בכל הקדשים שאס יצאו נפסלין ציואל (נפ"י לעיל ב: ^[ב]

שינויי נוסחאות

[א] צ"ל אותן (ש"מ) ובי"ה בתשניתות: ^[ב] שיצאו, יצאו אלו ואלו מטמאין בו' (ששכ"י: ^[בזכ"ה] ובי"ה בתשניתות: ^[ג] אומר אלו ואלו אינן מטמאין בגדים עד שיוצא האור בו' (ששכ"י: ^[בזכ"ה] בתשניתות: ^[ד] צ"ל בירושלמי (פרי"ד: ^[ה] צמ"י וכי"פ נוסף אמר רב: ^[ו] ככל צמח"י וס"מ רבי אלעזר (ד' קט: ^[ז]) ככל צמח"י לאמי. ועי' מוס': לעיל ז ע"א ד"ה אמר (דק"ס: ^[ח]) תיבת דלמא נמתק, וי"ל לא (ש"מ, ובי"ה בתוס'), וכימ"י לא דלמא: ^[ט] לאו פסול לינה כל"ל (ש"מ: ^[י]) צמ"י נוסף דילמא. ועי' רש"י ד"ה לא פסול בו': ^[יא] תיבת חובה דסבא ודנפקון ליתא צמח"י ודפ"י, והוספין צה"י עפ"י פירוש רש"י (דק"ס ונ"ע שם: ^[יב]) ר"ת הני נמי (יב"ב: ^[יג] שאירע בהן פסול ביציאתן כל"ל (ש"מ: ^[ידשכ"י]) וי"ס לעיל כמקמן: ^[יד] שיצאו רובן כל"ל (ש"מ: ^[ידשכ"י]) ^[יז] צמ"י וד"ו רפ"צ מהו הך רובא דאבר בתר מיעוטא שדינן ליה ודא נפקא ליה וכו', וחמ"כ מקיים ואוליגן בתר